

Sygn. akt I UK 221/17

POSTANOWIENIE

Dnia 20 marca 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jolanta Frańczak

w sprawie z odwołania Zakładów Remontowych E. Spółki Akcyjnej w K.
przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w C.
z udziałem zainteresowanych: [...] o składki,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 20 marca 2018 r.,
skargi kasacyjnej Zakładów Remontowych E. Spółki Akcyjnej w K. od wyroku Sądu
Apelacyjnego w K.
z dnia 8 listopada 2016 r., sygn. akt III AUa .../15,

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. oddała wniosek organu rentowego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. wyrokiem z dnia 8 listopada 2016 r. oddalił apelację wnioskodawcy Zakładów Remontowych [...] w K. od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w K. z dnia 22 października 2014 r., wydanego w sprawie z udziałem zainteresowanych [...] o składki, oddalającego odwołanie wnioskodawcy od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w C. z dnia 16, 20, 23 i 24 maja 2013 r. oraz z dnia 17, 19, 20 i 24 czerwca 2014 r., którymi organ rentowy ustalił wysokość podstawy wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnionych u wnioskodawcy (płatnika składek) wymienionych wyżej zainteresowanych w okresach rozliczeniowych wykazanych w decyzjach, uwzględniając przychód ze

stosunku pracy, do którego zaliczył koszty zakwaterowania poniesione przez wnioskodawcę.

W wyrokach sądów *meriti* przyjęto, że stosując art. 18 ust. 1 i art. 4 pkt 9 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2017 r., poz. 1778 ze zm., dalej jako ustawa systemowa) w związku z art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 2032, dalej jako ustawa podatkowa), ponoszone przez wnioskodawcę, jako pracodawcę, koszty zakwaterowania w pobliżu miejsca pracy zainteresowanych, będących pracownikami delegowanymi do pracy za granicą w innym państwie członkowskim Unii Europejskiej na podstawie przepisów rozporządzeń unijnych (tj. nieodbywających podróży służbowej), nadal podlegających ustawodawstwu polskiemu w zakresie ubezpieczeń społecznych, stanowią świadczenie w naturze będące przychodem pracownika niewyłączonym z oskładkowania na podstawie § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 18 grudnia 1998 r. w sprawie szczegółowych zasad ustalania podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (jednolity tekst: Dz.U. z 2015 r., poz. 2236, dalej jako rozporządzenie z dnia 18 grudnia 1998 r.).

W skardze kasacyjnej od tego wyroku wnioskodawca zaskarżył wyrok w całości, wnosząc o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Apelacyjnemu do ponownego rozpoznania i rozstrzygnięcia o kosztach postępowania, ewentualnie o uchylenie w całości zaskarżonego wyroku i orzeczenie co do istoty sprawy, przez wyłączenie z podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne zainteresowanych [...], wartości świadczeń w naturze z tytułu udostępnienia im możliwości skorzystania z zakwaterowania, zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącej Spółki zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych, a także rozpoznania skargi kasacyjnej na rozprawie.

Skargę oparto na zarzutach naruszenia prawa materialnego, a mianowicie:

1) art. 18 ust. 1 w związku z art. 4 pkt 9 oraz art. 21 ustawy systemowej, a także art. 11 ust. 1 i ust. 2-2b i 12 ust. 1-3 ustawy z dnia 26 lipca 1991 r. o podatku dochodowym od osób fizycznych (obecnie jednolity tekst: Dz.U. z 2018 r., poz. 200

ze zm.) przez ich błędną wykładnię i nieprawidłowe zastosowanie, polegające na przyjęciu, że stworzenie pracownikom możliwości nieodpłatnego korzystania z zakwaterowania w trakcie realizacji budowy stanowi przychód ze stosunku pracy, leży bowiem w „interesie pracownika” i tym samym powinno być uwzględniane w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne ubezpieczonych pracowników skarżących;

2) § 1, § 2 i § 3 rozporządzenia z dnia 18 grudnia 1998 r. w związku z art. 21 ustawy systemowej przez błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie, polegające na nieprawidłowym przyjęciu, że w sprawie rozporządzenie to stanowi samodzielną podstawę do uznania, wobec braku wyłączenia z oskładkowania świadczeń z tytułu zakwaterowania, że stworzenie pracownikom możliwości skorzystania z zakwaterowania w związku z pracą na budowie eksportowej, powinno być uwzględnione w podstawie wymiaru składek konkretnej osoby;

3) art. 46 ust. 1 ustawy systemowej w związku z art. 7 Konstytucji RP oraz art. 217 Konstytucji RP w związku z art. 4 pkt 9 ustawy systemowej oraz art. 11 ust. 2-2b i art. 12 ust. 1-3 ustawy podatkowej, a także art. 47 oraz art. 51 ust. 1 i 2 Konstytucji przez błędną wykładnię i nieprawidłowe przyjęcie, że ogólna norma art. 46 ust. 1 ustawy systemowej, zgodnie z którą płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy, stanowi wystarczającą podstawę dla prowadzenia przez płatnika (pracodawcę) ewidencji tego, gdzie nocują jego pracownicy, bez czego niemożliwe jest ustalenie, który z nich i w jakim zakresie skorzystał ze stworzonej przez pracodawcę możliwości skorzystania z zakwaterowania, a ponadto dla nałożenia na skarżącą obowiązku wykazania, w jakiej wysokości poszczególni zainteresowani uzyskiwali przychód z tytułu zakwaterowania za granicą w sporym okresie i konsekwentnie uwzględniania w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Skarżąca Spółka zarzuciła także naruszenie prawa procesowego mającego istotny wpływ na wynik sprawy - to art. 232 k.p.c. w związku z art. 7 Konstytucji RP oraz art. 217 Konstytucji RP w związku z art. 4 pkt 9 ustawy systemowej oraz art. 11 ust. 2-2b i 12 ust. 1-3 ustawy podatkowej przez bezzasadne przyjęcie, że

zasady rozkładu ciężaru dowodu w ramach postępowania cywilnego, znajdują bezpośrednio zastosowanie do spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych, których przedmiotem jest ustalenie podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne, czyli postępowania odrębnego, którego istota sprowadza się do kontroli legalności postępowania organów administracji publicznej, co wyklucza przyjmowanie, że w postępowaniu takim, którego przedmiotem jest kontrola prawidłowości decyzji administracyjnej oraz poprzedzającego ją postępowania organu rentowego, możliwe jest przyjęcie rozstrzygnięcia w oparciu o rozkład ciężaru dowodu, tj. przyjmowanie, że to osoba, względem której wydano decyzję administracyjną, zobowiązana jest wykazać, że „pozbawione umocowania prawnego hipotetyczne projekcje organu rentowego są błędne”, nie zaś że to organ rentowy zobowiązany jest do wykazania, że jego ustalenia - których substratem są zaskarżone decyzje ZUS - są zgodne z rzeczywistym stanem rzeczy. „Fakt zaś, iż projekcje dotyczące wysokości świadczeń, które miały rzekomo przypadać zainteresowanemu (na poszczególnych pracowników), nie miały nic wspólnego z rzeczywistością, a nadto nie posiadały oparcia w treści Rozporządzenia ZUS, tj. wymienionych w jego treści - legalnych - sposobach ustalania przychodu z tytułu tzw. „świadczeń w naturze”, był w istocie niekwestionowany w niniejszym postępowaniu i znajduje potwierdzenie w treści pisemnego uzasadnienia zapadłego wyroku.

Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania z uwagi na potrzebę wykładni art. 18 ust. 1 ustawy systemowej, w związku z art. 4 pkt 9 oraz art. 21 tejże ustawy, przy uwzględnieniu postanowień art. 11 ust. 1 i ust. 2-2b i 12 ust. 1-3 ustawy podatkowej, wskazując, że dyrektywy wykładni pojęcia świadczeń w naturze („innych nieodpłatnych świadczeń”) zawarte w wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lipca 2014 r., K 7/13, zaakceptowane już przez organy skarbowe, sądy administracyjne, a także przez sam organ rentowy w decyzji wskazanej powyżej, powinny stanowić podstawę do zmiany prezentowanego dotychczas poglądu Sądu Najwyższego w zakresie uwzględniania w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne świadczeń związanych z zakwaterowaniem pracowników pracujących poza granicami kraju, ponoszonych przez pracodawcę.

Zdaniem skarżącej w sprawie występują też istotne zagadnienia prawne, „które winny stać się przedmiotem uwagi Sądu Najwyższego”, w szczególności:

1) jakie kryteria należy stosować przy ocenie tego, czy świadczenie otrzymane przez pracownika, w związku ze świadczeniem pracy, stanowi przychód, o którym mowa w art. 18 ust. 1 ustawy systemowej w związku z jej art. 4 pkt 9 oraz art. 21 tej ustawy, przy uwzględnieniu postanowień art. 11 ust. 1 i ust. 2-2b i 12 ust. 1-3 ustawy podatkowej, powiększający podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne czy też nie, przy czym Sąd Najwyższy powinien się wypowiedzieć co do tego, czy trzy kryteria sformułowane w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 7 lipca 2014 r., K 7/13, znajdują zastosowanie także na gruncie ustawy systemowej, ze szczególnym uwzględnieniem tego, jak należy oceniać to w czyim interesie spełniane jest świadczenie - tj. pracownika czy też pracodawcy,

2) czy zasady ogólne związane z rozkładem ciężaru dowodu, uregulowane w art. 232 k.p.c., mogą być stosowane w postępowaniu odrębnym z zakresu ubezpieczeń społecznych, gdy przedmiotem rozstrzygnięcia jest ocena prawidłowości ustalenia podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i rentowe, przy uwzględnieniu ogólnych norm art. 2, art. 7 oraz art. 217 Konstytucji RP w związku z art. 18 ust. 1 oraz art. 4 pkt 9 ustawy systemowej oraz art. 11 ust. 2-2b i 12 ust. 1-3 ustawy podatkowej,

3) czy płatnik składek, w stosunku do którego organ rentowy wydał, na podstawie art. 10 ust. 1 i ust. 5 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w związku z art. 83d ustawy systemowej, decyzje uznającą za prawidłowe stanowisko płatnika składek w sprawie nieuwzględnienia w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne wartości, niestanowiących przychodów z tytułu stosunku pracy, miejsc noclegowych udostępnianych nieodpłatnie pracownikom w okresie oddelegowania poza granicami kraju w sytuacji wydania prawomocnego wyroku sądu powszechnego przyjmującego odmienną oceną prawną co do ustalenia podstawy oskładkowania korzysta z ochrony przewidzianej w art. 10a ust. 2 i ust. 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na skargę, nadanej w dniu 10 kwietnia 2017 r. (skargę kasacyjną doręczono organowi rentowemu w dniu 24 marca 2017 r.), organ

rentowy wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania, względnie o jej oddalenie i zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wstępnie trzeba przypomnieć, że ograniczenia dopuszczalności wnoszenia skargi kasacyjnej wynikają z konstytucyjnej roli Sądu Najwyższego w systemie organów wymiaru sprawiedliwości. Zgodnie bowiem z art. 1 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 1254 ze zm.), rolą tego Sądu w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości pozostaje zapewnienie w ramach nadzoru zgodności z prawem oraz jednolitości orzecznictwa sądów powszechnych i wojskowych przez rozpoznawanie kasacji oraz innych środków odwoławczych, podejmowanie uchwał rozstrzygających zagadnienia prawne i rozstrzyganie innych spraw określonych w ustawach. Skarga kasacyjna nie jest więc (kolejnym) środkiem zaskarżenia przysługującym od każdego rozstrzygnięcia sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, z uwagi na przeważający w jej charakterze element interesu publicznego. Służy ona kontroli prawidłowości stosowania prawa, nie będąc instrumentem weryfikacji trafności ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego orzeczenia, gdy się weźmie nadto pod uwagę, że Konstytucja w art. 177 ust. 1 gwarantuje jedynie dwuinstancyjne postępowanie. Ewentualna możliwość dalszego postępowania, w tym postępowania przed Sądem Najwyższym, stanowi uprawnienie dodatkowe, które może zostać obwarowane szczególnymi przesłankami, w tym określonymi w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Stosownie do art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (pkt 1), istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów (pkt 2), zachodzi nieważność postępowania (pkt 3) lub skarga jest oczywiście uzasadniona (pkt 4).

Istotnym zagadnieniem prawnym w rozmiennieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest zagadnienie nowe, nierozwiązane dotąd w orzecznictwie, którego rozstrzygnięcie może przyczynić się do rozwoju prawa. W konsekwencji nie można

uznać, że w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.), jeśli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii przedstawianej w skardze i wyraził swój pogląd we wcześniejszych orzeczeniach, a nie zachodzą żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5; z dnia 10 marca 2010 r., II UK 363/09, LEX nr 577467, z dnia 12 marca 2010 r., II UK 400/09, LEX nr 577468; z dnia 19 stycznia 2012 r., I UK 328/11, LEX nr 1215423; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 294/11, LEX nr 1214578). Jednocześnie zagadnienie prawne powinno być sformułowane w oparciu o okoliczności mieszczące się w stanie faktycznym sprawy wynikającym z dokonanych przez sąd ustaleń (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 7 czerwca 2001 r., III CZP 33/01, LEX nr 52571). Chodzi więc o problem, którego wyjaśnienie byłoby konieczne dla rozstrzygnięcia danej sprawy, a więc pozostający w związku z podstawami skargi oraz z wiążącym Sąd Najwyższy, a ustalonym przez sąd drugiej instancji, stanem faktycznym sprawy (art. 398¹³ § 2 k.p.c.), i także w związku z podstawą prawną stanowiącą podstawę wydania zaskarżonego wyroku. Musi więc ono pozostawać w związku ze sprawą (zob. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 21 maja 2013 r., IV CSK 53/13, LEX nr 1375467; z dnia 26 stycznia 2012 r., I PK 124/11, LEX nr 1215465; z dnia 23 marca 2012 r., II PK 284/11, LEX nr 1214575; z dnia 19 marca 2012 r., II PK 293/11, LEX nr 1214577; z dnia 24 lutego 2005 r., III PK 6/05, LEX nr 513003).

Z kolei oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania przesłance z art. 398⁹ § 1 pkt 2 k.p.c., tj. na twierdzeniu o istnieniu potrzeby wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów zachodzi wtedy, gdy niejednolita wykładnia wskazanego przez skarżącego przepisu wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie bądź kiedy przepis ten nie doczekał się wykładni w kierunku wskazywanym przez skarżącego (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, LEX nr 42436, z dnia 15 października 2002 r., II CZ 102/02, LEX nr 57231). Nie można uznać, że w sprawie zachodzi potrzeba wykładni przepisów prawa, jeżeli Sąd Najwyższy zajął już stanowisko w kwestii prawnej prezentowanej przez skarżącego, a nie zachodzą

żadne okoliczności uzasadniające zmianę tego poglądu (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 12 grudnia 2008 r., II PK 220/08, LEX nr 523522 oraz z dnia 16 stycznia 2003 r., I PK 230/02, OSNP - wkładka 2003 nr 13, poz. 5).

Tymczasem sformułowane przez skarżącą kwestie dotyczące kosztów zakwaterowania pracownika w kontekście przychodu ze stosunku pracy zostały już rozstrzygnięte przez Sąd Najwyższy, w tym również z uwzględnieniem tych argumentów, które skarżąca przywołuje jako podstawę postulatu zmiany wykładni wynikającej z przyjętych wcześniej poglądów orzecznictwa. Według tych poglądów świadczenia poniesione przez pracodawcę z tego tytułu na rzecz pracownika powodują określony „ubytek” w majątku pracodawcy, powiększając o taką samą kwotę majątek pracownika, w innej sytuacji bowiem musiałby pokryć on ten wydatek sam, wobec czego są konkretnym dla takiego pracownika przysporzeniem (por. wyroki z dnia 12 września 2012 r., II UK 45/12, OSNP 2013 nr 15-16, poz. 189, z dnia 3 grudnia 2013 r., I UK 156/13, OSNP 2015 nr 2, poz. 25, z dnia 18 kwietnia 2013 r., II UK 258/12, OSNP 2014 nr 7, poz. 104, z dnia 23 kwietnia 2013 r., I UK 600/12, OSNP 2014 nr 2, poz. 28 i w nowszych - z dnia 1 marca 2017 r., II BU 5/16, niepubl.). W uchwale Sądu Najwyższego z dnia 10 grudnia 2015 r., III UZP 14/15 (OSNP 2016 nr 6, poz. 74) przyjęto, że pojęcie przychodu określone w art. 4 ust. 9 ustawy systemowej obejmuje wartość świadczeń ponoszonych przez pracodawcę z tytułu zakwaterowania pracowników i tym samym stanowi podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne w rozumieniu art. 18 ust. 1 tej ustawy. W uzasadnieniu uchwały Sąd Najwyższy odniósł się także do wyroków Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 2 października 2014 r., II FSK 2387/12 (LEX nr 1521350) oraz z dnia 23 lipca 2015 r., II FSK 1689/13 (LEX nr 1758731), a także rozważań przedstawionych w uzasadnieniu wyroku Trybunału Konstytucyjnego z dnia 8 lipca 2014 r., K 7/13 (OTK-A 2014 nr 7, poz. 69). Stwierdził, że: po pierwsze, przepisy prawa, w tym przepisy bhp, nie obligują pracodawcy do zapewnienia pracownikowi miejsca zamieszkania, w którym będzie zaspokajał swoje potrzeby bytowe; jest to sfera prywatna pracownika, realizowana poza godzinami pracy i poza dyspozycją pracodawcy, po drugie, udostępniona kwatera (lokal) nie jest „narzędziem” pracy, którego koszty obciążałyby pracodawcę, ale służy realizacji pozapracowniczych

potrzeb życiowych (socjalnych), po trzecie, z perspektywy warunku niezbędnego do zgodnego z prawem wykonywania pracy (obciążającego pracodawcę) można mówić jedynie w aspekcie prawa pracownika do takiego wynagrodzenia, aby odpowiadało rodzajowi wykonywanej pracy (art. 78 § 1 k.p.) i było godziwe (art. 13 k.p.), a więc w przypadku pracy wymuszającej czasowe zamieszkanie pracownika poza jego centrum życiowym, wynagrodzenie powinno być tak ustalone, aby uwzględniało taki życiowo uciążliwy charakter pracy, po czwarte, dobrowolne przyjęcie od pracodawcy nieodpłatnego zakwaterowania leży w interesie pracownika mobilnego, gdyż uzyskuje on w ten sposób wymierną korzyść w postaci uniknięcia kosztów (przysporzenie majątkowe), które musiałby ponieść, skoro zdecydował się na wynikające z umowy o pracę „mobilne” miejsce pracy. Stanowisko to podtrzymał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 29 listopada 2017 r., I UK 99/17 (niepublikowany), nie znalazłszy powodów do odstąpienia od jednolitego już swego orzecznictwa w kwestii ujętej w przedstawionym przez skarżącego zagadnieniu prawnym, zwłaszcza w braku przekonujących argumentów skargi kasacyjnej. Uznał w nim, że zakwaterowanie pracownika za granicą na koszt pracodawcy stanowi niewątpliwie świadczenie w naturze, którego wartość pieniężna jest przychodem pracownika ze stosunku pracy uwzględnianym w podstawie wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne.

Oznacza to utrwalenie stanowiska judykatury, wobec którego upadają przyczyny przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania ujęte w art. 398³ § 1 pkt 1 i 2 k.p.c.

Odnosnie do zagadnienia związanego z rozkładem ciężaru dowodu (art. 232 k.p.c.), należy przypomnieć, że postępowanie dotyczące spraw z zakresu ubezpieczeń społecznych jest wprawdzie postępowaniem szczególnym, wyodrębnionym w ramach Kodeksu postępowania cywilnego, ale jednak postępowaniem cywilnoprawnym. Odrębny charakter postępowania z zakresu ubezpieczeń społecznych nie wyłącza zatem zasady kontradiktoryjności w tych sprawach, w tym ciężaru dowodzenia swoich twierdzeń przez odwołującego się od decyzji organu rentowego (por. wyroki Sądu Najwyższego z 8 stycznia 2008 r., I UK 193/07, LEX nr 447681; z 8 lipca 2008 r., II UK 344/07, LEX nr 497701; z dnia 7 stycznia 2010 r., II UK 148/09, LEX nr 577847).

Natomiast ostatnie zagadnienie przedstawione w skardze, dotyczące ochrony przysługującej płatnikowi, który pozyskał interpretację indywidualną w zakresie zastosowania norm dotyczących ustalenia podstawy wymiaru składek na podstawie art. 10a ust. 2 i 3 ustawy o swobodzie działalności gospodarczej w związku z art. 83d ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych plasuje się poza granicami zaskarżenia oraz poza podstawami skargi.

Skarżąca nie zdołała zatem wykazać, że zachodzi potrzeba rozpoznania jej skargi przez Sąd Najwyższy, wobec czego na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Sąd Najwyższy oddalił wniosek organu rentowego o zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego bowiem nie stanowi odpowiedzi na skargę tak nazwane pismo procesowe, wniesione po upływie ustawowego terminu (art. 398⁷ § 1 zdanie pierwsze k.p.c.) do dokonania tej czynności (por. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003 nr 9, poz. 120, z dnia 14 marca 2003 r., V CKN 1733/00, LEX nr 80249, czy z dnia 7 maja 2003 r., IV CKN 113/01, LEX nr 141392). W konsekwencji nie wywołuje ono skutków w zakresie zawartego w nim wniosku o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym, obejmujących sporządzenie i wniesienie odpowiedzi na skargę kasacyjną (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 lutego 2012 r., II PK 139/11, LEX nr 1167468).

kc